

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 22 czerwca 2022 r.
(OR. en)

10151/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0199 (NLE)

TRANS 377
RELEX 790

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: Umowa między Unią Europejską a Ukrainą w sprawie transportu drogowego
towarów

UMOWA
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ
A UKRAINĄ
W SPRAWIE TRANSPORTU DROGOWEGO TOWARÓW

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej również „Unią”,

z jednej strony,

oraz

UKRAINA,

z drugiej strony,

zwane dalej indywidualnie „Stroną”, a łącznie „Stronami”,

UZNAJĄC poważne zakłócenia, z jakimi boryka się sektor transportu w Ukrainie w następstwie prowadzonej przez Rosję wojny napastniczej przeciwko Ukrainie,

ZDAJĄC SOBIE SPRAWĘ z niedostępności tradycyjnych szlaków transportowych w regionie oraz z pilnej potrzeby zabezpieczenia łańcuchów dostaw i bezpieczeństwa żywnościowego poprzez wykorzystanie alternatywnych szlaków drogowych, w szczególności do transportu zbóż, paliw, środków spożywczych i innych towarów z Ukrainy do Unii,

PRAGNĄC wspierać ukraińskie społeczeństwo i gospodarkę poprzez zezwolenie unijnym i ukraińskim przewoźnikom drogowym towarów na wykonywanie w razie potrzeby przewozów drogowych towarów do i przez terytorium Ukrainy do Unii i w odwrotnym kierunku,

ODNOTOWUJĄC, że obecny system oparty na ograniczonej liczbie zezwoleń wydanych przez państwa członkowskie nie zapewnia ukraińskim przewoźnikom drogowym towarów elastyczności koniecznej do zintensyfikowania ich przewozów w Unii i z Unii,

BĘDĄC ZDECYDOWANYMI, aby zapewnić w przyszłości, aby warunki dostępu do rynku drogowego transportu towarów między Stronami, dostępne obecnie dla przewoźników drogowych mających siedzibę na terytorium którejkolwiek ze Stron, nie były w żadnym razie bardziej restrykcyjne w porównaniu z obecną sytuacją,

BĘDĄC ZDECYDOWANYMI, aby wspierać ukraińską gospodarkę poprzez liberalizację tranzytu i dwustronnego przewozu międzynarodowego między Unią a Ukrainą w celu umożliwienia niezbędnego transportu towarów i przyznania obu Stronom takich samych wzajemnych praw do wykonywania tranzytu i dwustronnego przewozu międzynarodowego między Unią a Ukrainą,

ODNOTOWUJĄC, że art. 136 Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (zwanego dalej „Układem o stowarzyszeniu”), przewiduje skoordynowaną i stopniową liberalizację transportu między Stronami i stanowi, że warunki w tym względzie powinny być określone w szczególnych porozumieniach dotyczących transportu drogowego,

PRAGNĄC poddać postanowienia niniejszej Umowy rozdziałowi dotyczącemu rozstrzygania sporów zamieszczonemu w Układzie o stowarzyszeniu,

PRAGNĄC wspierać ukraińskich kierowców i ułatwiać korzystanie z ich umiejętności i wiedzy poprzez tworzenie warunków umożliwiających im dalsze korzystanie z obecnych ukraińskich praw jazdy i certyfikatów kompetencji zawodowych,

ZDAJĄC SOBIE SPRAWĘ, że nie można przewidzieć czasu trwania skutków prowadzonej przez Rosję wojny napastniczej dla sektora transportu i infrastruktury w Ukrainie, z którego to powodu najpóźniej trzy miesiące przed wygaśnięciem niniejszej Umowy Strony skonsultują się w ramach Wspólnego Komitetu w celu oceny potrzeby jej przedłużenia,

PRZYZNAJĄC, że Umowa europejska dotycząca pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR) zapewni, aby przewozy transportowe wykonywane w ramach niniejszej Umowy były prowadzone z poszanowaniem warunków pracy kierowców, uczciwej konkurencji i nie zagrażały bezpieczeństwu drogowemu,

POSTANAWIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Cele

1. Celem niniejszej Umowy jest tymczasowe ułatwienie drogowego transportu towarowego między i przez terytorium Unii Europejskiej i Ukrainy poprzez przyznanie dodatkowych praw tranzytu i przewozu towarów między Stronami przewoźnikom mającym siedzibę na terytorium jednej ze Stron w związku ze skutkami prowadzonej przez Rosję wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i poważnymi zakłóceniami, jakie stwarza ona dla wszystkich rodzajów transportu w tym państwie.
2. Niniejsza Umowa obejmuje również środki ułatwiające uznawanie dokumentów kierowcy.
3. Wykładnia niniejszej Umowy nie może prowadzić do pogorszenia lub uczynienia w inny sposób bardziej restrykcyjnymi warunków dostępu do rynku usług międzynarodowego transportu drogowego między Stronami w porównaniu z sytuacją istniejącą w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza Umowa ma zastosowanie do tranzytu i międzynarodowego przewozu drogowego towarów między Stronami wykonywanego zarobkowo i pozostaje bez uszczerbku dla stosowania zasad ustanowionych przez wielostronny system kontyngentów Europejskiej Konferencji Ministrów Transportu w ramach Międzynarodowego Forum Transportu. Przewóz drogowy towarów w obrębie państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub między państwami członkowskimi Unii Europejskiej pozostaje poza zakresem stosowania niniejszej Umowy. Tranzyt przez terytorium drugiej Strony w celu przewozu towarów między państwami trzecimi nie jest objęty niniejszą Umową.
2. Niniejsza Umowa zawiera również pewne szczególne postanowienia dotyczące dokumentów kierowcy.

ARTYKUŁ 3

Definicje

Do celów niniejszej Umowy stosuje się następujące definicje:

- 1) „Strona siedziby” oznacza Stronę, na której terytorium przewoźnik drogowy towarów ma swoją siedzibę;
- 2) „przewoźnik drogowy towarów” oznacza osobę fizyczną lub prawną zajmującą się transportem towarów w celach handlowych, mającą siedzibę na terytorium Strony zgodnie z prawem tej Strony i posiadającą zezwolenie wydane przez tę Stronę na zarobkowe wykonywanie międzynarodowego transportu towarów za pomocą pojazdów silnikowych lub zespołów pojazdów;
- 3) „pojazd” oznacza pojazd silnikowy zarejestrowany na terytorium jednej ze Stron lub zespół pojazdów, spośród których przynajmniej pojazd silnikowy jest zarejestrowany na terytorium jednej ze Stron, wykorzystywane wyłącznie do przewozu towarów;
- 4) „tranzyt” oznacza przemieszczanie pojazdów bez załadunku lub rozładunku towarów na terytorium Strony przez przewoźnika drogowego towarów mającego siedzibę na terytorium drugiej Strony;

- 5) „dwustronny przewóz międzynarodowy” oznacza przejazdy wykonywane pojazdem z ładunkiem z terytorium Strony siedziby na terytorium drugiej Strony i w odwrotnym kierunku, z tranzytem przez terytorium państwa trzeciego lub bez takiego tranzytu;
- 6) „dokumenty kierowcy” oznaczają krajowe pozwolenie na kierowanie, takie jak prawo jazdy, potwierdzające warunki, na jakich kierowca jest uprawniony do kierowania pojazdami na mocy prawa Strony wydającej dokument, lub certyfikat kompetencji zawodowych, kartę kwalifikacji kierowcy lub inny dokument urzędowy potwierdzający, że jego posiadacz ma odpowiednie kwalifikacje i przeszkolenie wymagane na mocy prawa Strony wydającej dokument do prowadzenia działalności w zakresie kierowania pojazdami na warunkach podobnych do tych określonych w art. 1 dyrektywy 2003/59/WE¹.

¹ Dyrektywa 2003/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie wstępnej kwalifikacji i okresowego szkolenia kierowców niektórych pojazdów drogowych do przewozu rzeczy lub osób, zmieniająca rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 oraz dyrektywę Rady 91/439/EWG i uchylająca dyrektywę Rady 76/914/EWG (Dz.U. L 226 z 10.9.2003, s. 4).

ARTYKUŁ 4

Dostęp do usług transportu drogowego

Przewoźnicy drogowi towarów są uprawnieni do wykonywania następujących przewozów drogowych towarów:

- a) przejazdy wykonywane pojazdem z ładunkiem, którego miejsce wyjazdu i miejsce przyjazdu znajdują się na terytorium dwóch różnych Stron, z tranzytem przez terytorium państwa trzeciego lub bez takiego tranzytu;
- b) przejazdy wykonywane pojazdem z ładunkiem z terytorium Strony siedziby na terytorium tej samej Strony, z tranzytem przez terytorium drugiej Strony;
- c) przejazdy wykonywane pojazdem z ładunkiem do lub z terytorium Strony siedziby do państwa trzeciego, z tranzytem przez terytorium drugiej Strony;
- d) przejazdy wykonywane pojazdem bez ładunku w związku z przejazdami, o których mowa w lit. a), b) i c).

ARTYKUŁ 5

Dokumenty kierowcy

1. W zakresie stosowania niniejszej Umowy i przez cały okres jej obowiązywania każda ze Stron zwalnia posiadaczy dokumentów kierowcy wydanych przez drugą Stronę z wymogu posiadania międzynarodowego prawa jazdy, określonego w konwencji o ruchu drogowym sporządzonej w Genewie w 1949 r. i w konwencji o ruchu drogowym sporządzonej w Wiedniu w 1968 r.
2. Ukraina informuje Unię Europejską i jej państwa członkowskie o wszelkich środkach wprowadzonych po dniu 23 lutego 2022 r. w celu przedłużenia okresu ważności wydanych przez Ukrainę dokumentów kierowcy.
3. Strony współpracują w celu zapobiegania oszustwom i przerabiania dokumentów kierowcy oraz zwalczania tych zjawisk. W tym celu i bez uszczerbku dla odpowiednich przepisów dotyczących ochrony danych osobowych właściwe organy Ukrainy przekazują stosowne informacje właściwym organom Unii Europejskiej i jej państw członkowskich za pośrednictwem portalu internetowego zarządzanego przez właściwe organy Ukrainy lub w drodze pozyskiwania danych z elektronicznych praw jazdy wydanych przez Ukrainę zgodnie z jej prawodawstwem.

W przypadku gdy właściwe organy Unii Europejskiej i jej państw członkowskich nie są w stanie uzyskać dostępu do stosownych informacji za pomocą odpowiednich środków elektronicznych, właściwe organy Ukrainy przekazują stosowne informacje właściwym organom Unii Europejskiej i jej państw członkowskich za pomocą innych właściwych środków.

ARTYKUŁ 6

Okres obowiązywania

1. Niniejszą Umowę stosuje się do dnia 30 czerwca 2023 r.
2. Najpóźniej trzy miesiące przed wygaśnięciem Umowy Strony konsultują się w celu oceny potrzeby jej przedłużenia. W tym celu Strony konsultują się w ramach Wspólnego Komitetu, o którym mowa w art. 7 ust. 2.

ARTYKUŁ 7

Wspólny Komitet

1. Niniejszym ustanawia się Wspólny Komitet. Wspólny Komitet nadzoruje i monitoruje stosowanie i wykonywanie niniejszej Umowy oraz prowadzi okresowe przeglądy funkcjonowania niniejszej Umowy w świetle jej celów.
2. Wspólny Komitet zwołuje się na wniosek któregośkolwiek ze współprzewodniczących. Wspólny Komitet zwołuje się również nie później niż trzy miesiące przed wygaśnięciem Umowy w celu oceny i podjęcia decyzji o potrzebie przedłużenia niniejszej Umowy zgodnie z art. 6 ust. 2. Wspólny Komitet podejmuje decyzję w sprawie przedmiotowego przedłużenia, w tym, w stosownych przypadkach, okresu jej obowiązywania, zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.

3. Wspólny Komitet składa się z przedstawicieli Stron. Przedstawiciele państw członkowskich Unii Europejskiej mogą uczestniczyć w posiedzeniach Wspólnego Komitetu w charakterze obserwatorów.
4. Wspólnemu Komitetowi przewodniczy naprzemiennie przedstawiciel Unii Europejskiej i przedstawiciel Ukrainy.
5. Wspólny Komitet podejmuje decyzje w drodze konsensusu między Stronami. Podjęte decyzje wiążą Strony, które podejmują wszystkie środki niezbędne do wprowadzenia ich w życie.
6. Wspólny Komitet przyjmuje regulamin wewnętrzny.

ARTYKUŁ 8

Rozstrzygnięcie sporów¹

W przypadku powstania sporu między Stronami dotyczącego interpretacji i stosowania niniejszej Umowy postanowienia rozdziału 14 tytułu IV Układu o stowarzyszeniu stosuje się odpowiednio.

¹ W celu uniknięcia wątpliwości wyjaśnia się, że wykładnia niniejszego artykułu ani niniejszej Umowy nie może prowadzić do przyznania praw lub nałożenia obowiązków, na które można się bezpośrednio powoływać w sądach krajowych Stron.

ARTYKUŁ 9

Wypełnianie zobowiązań

1. Każda ze Stron ponosi pełną odpowiedzialność za przestrzeganie wszystkich postanowień niniejszej Umowy.
2. Każda ze Stron zapewnia podjęcie wszelkich niezbędnych środków w celu wprowadzenia w życie postanowień niniejszej Umowy, w tym ich przestrzegania na wszystkich szczeblach administracji, jak również przez osoby, którym powierzono sprawowanie władzy publicznej. Każda ze Stron działa w dobrej wierze, aby zapewnić osiągnięcie celów określonych w niniejszej Umowie.
3. Niniejsza Umowa jest szczegółową umową w rozumieniu art. 479 ust. 5 Układu o stowarzyszeniu. Strona może podjąć odpowiednie środki odnoszące się do niniejszej Umowy w przypadku szczególnie poważnego i istotnego naruszenia któregokolwiek ze zobowiązań, które zostały określone w art. 2 Układu o stowarzyszeniu jako istotne elementy, jeżeli naruszenie to wymaga natychmiastowej reakcji ze względu na zagrożenie, jakie stwarza dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego. Te odpowiednie środki podejmuje się zgodnie z art. 478 Układu o stowarzyszeniu.

ARTYKUŁ 10

Środki ochronne

1. Każda ze Stron może wprowadzić odpowiednie środki ochronne, jeżeli uzna, że przewozy wykonywane przez przewoźników drogowych towarów drugiej Strony stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Środki ochronne wprowadza się z pełnym poszanowaniem prawa międzynarodowego, przy czym środki te muszą być proporcjonalne i ograniczone w odniesieniu do ich zakresu i czasu trwania do tego, co jest bezwzględnie niezbędne do zaradzenia sytuacji lub utrzymania równowagi niniejszej Umowy. W pierwszej kolejności stosuje się środki, które w najmniejszym stopniu zakłócają funkcjonowanie niniejszej Umowy.
2. Przed rozpoczęciem konsultacji zainteresowana Strona powiadamia drugą Stronę o wprowadzonych środkach i przekazuje wszelkie istotne informacje.
3. Strony niezwłocznie rozpoczynają konsultacje w ramach Wspólnego Komitetu w celu osiągnięcia rozwiązania zadowalającego obie Strony.
4. Działania podjęte na podstawie niniejszego artykułu zawieszają się, gdy tylko Strona winna naruszeniu zastosuje się do postanowień niniejszej Umowy lub gdy zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego ustanie.

ARTYKUŁ 11

Terytorialny zakres stosowania

Niniejsza Umowa ma zastosowanie, z jednej strony, do terytorium, do którego stosuje się Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, i na warunkach określonych w tych Traktatach oraz, z drugiej strony, do terytorium Ukrainy w ramach jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową.

Stosowanie niniejszej Umowy jest zawieszona na tych obszarach, nad którymi rząd Ukrainy nie sprawuje faktycznej kontroli.

ARTYKUŁ 12

Wypowiedzenie

1. Każda ze Stron może w dowolnym czasie powiadomić pisemnie drogą dyplomatyczną drugą Stronę o swojej decyzji o wypowiedzeniu niniejszej Umowy. Umowa ulega rozwiązaniu dwa tygodnie po takim powiadomieniu, chyba że Strona zawiadamiająca wskaże późniejszą datę, z którą powiadomienie takie staje się skuteczne. W takim przypadku data ta nie może być późniejsza niż dwa miesiące od daty powiadomienia.

2. Przewoźnikom drogowym towarów, których pojazd będzie się znajdował na terytorium drugiej Strony w momencie wygaśnięcia niniejszej Umowy, zezwala się na tranzyt przez terytorium tej Strony w celu powrotu na terytorium Strony, na której terytorium mają siedzibę.
3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że data powiadomienia, o której mowa w ust. 1, oznacza datę doręczenia powiadomienia drugiej Stronie.
4. Wygaśnięcie zgodnie z art. 6 lub wypowiedzenie niniejszej Umowy zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu nie skutkuje uczynieniem bardziej restrykcyjnymi warunków dostępu do rynku usług transportu drogowego między Stronami w porównaniu z sytuacją istniejącą w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej Umowy. W tym celu, w przypadku braku późniejszej umowy między Stronami, uprawnienia do dostępu do rynku określone w umowach dwustronnych obowiązujących w tym dniu między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Ukrainą mają ponownie zastosowanie od dnia wygaśnięcia lub rozwiązania niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 13

Wejście w życie i tymczasowe stosowanie

1. Strony ratyfikują lub zatwierdzają niniejszą Umowę zgodnie ze swoimi własnymi procedurami. Niniejsza Umowa wchodzi w życie w dniu, w którym Strony notyfikują sobie zakończenie niezbędnych do tego celu wewnętrznych procedur prawnych.

2. Niezależnie od ust. 1, Unia i Ukraina uzgadniają, że będą stosowały tymczasowo niniejszą Umowę od dnia jej podpisania.

3. Do celów odpowiednich postanowień niniejszej Umowy, w przypadku gdy w postanowieniach tych mowa o „dacie wejścia w życie niniejszej Umowy”, rozumie się przez to „datę, od której niniejszą Umowę stosuje się tymczasowo” zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Niniejszą Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim i ukraińskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są jednakowo autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani pełnomocnicy, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w... dnia ... r.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu Ukrainy